

Ковальова Ганна Олександрівна
**ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З ВІЛ/СНІДУ В ХАРКІВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ**

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології,
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Kovalyova Ganna Olexandrivna
EPIDEMIC STATE HIV/AIDS IN KHARKIV REGION
Department of Microbiology, Virology and Immunology,
National university of pharmacy, Kharkiv, Ukraine
E-mail: annakovalyova13@gmail.com; Kovalyova G. O.

Актуальність. Протидія ВІЛ-інфекції/СНІДу залишається одним з пріоритетних завдань держави. Головним лікувально-профілактичним закладом з проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу в Харківській області є КЗОЗ «Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом», який має амбулаторно-поліклінічне відділення, денний стаціонар на 5 ліжок, відділ лабораторної діагностики, в структурі якого функціонують відділення діагностики ВІЛ-інфекції, клініко-діагностичне та ПЛР-лабораторія, відділ профілактичної роботи та епідмоніторингу, кабінет організаційно-методичної роботи та 2 кабінети анонімного обстеження, один з яких знаходиться на базі міської студентської лікарні. З метою обстеження населення міста та області на ВІЛ-інфекцію існує 8 діагностичних лабораторій (КЗОЗ «Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом», поліклініки Управління внутрішніх справ, Південної залізниці, КЗОЗ «Обласний центр служби крові», військово-медичний клінічний центр Північного регіону, центральні районні лікарні Лозівського, Балаклійського та Первомайського районів).

Мета роботи. Визначити епідемічні особливості ВІЛ/СНІДу в Харківській області у 2015 р.

Матеріали та методи. В ході роботи було проведено аналіз даних статистичної звітності Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами Міністерства охорони здоров'я України та Обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом.

Результати дослідження. У структурі шляхів передавання ВІЛ-інфекції серед осіб з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекції продовжує зростати частка осіб із статевим (гомо- та гетеросексуальним) шляхом інфікування ВІЛ. В Україні у 2015 р. цей показник досяг 59,2 % проти 57,8 % за відповідний період минулого року. В свою чергу, частка осіб, які інфікувались ВІЛ унаслідок введення наркотичних речовин ін'єкційним шляхом, зменшилась та становила 20,1 % проти 23,9 % у минулому році. У Харківській області статевий та парентеральний шляхи інфікування практично на одному рівні: статевий шлях становить 39,4 % (233 осіб) від усіх зареєстрованих проти 33,2 % у 2011 р. (189 осіб), парентеральний (через введення наркотичних заходів) – 38,9 % (230 осіб) у 2012 році проти 46,7 % у 2011 р. (266 осіб).

За даними сероепідеміологічного моніторингу у структурі обстежених найбільшу частину становлять донори (22 %) та вагітні (21 %). Від загальної кількості населення в області обстежено, включаючи всі категорії – 2,7 %, за виключенням донорів та вагітних – 1,5 %.

Згідно проведеного аналізу серомоніторингу рівень інфікованості серед обстеженого населення в поточному році становить 0,5 %, що нижче в порівнянні з минулим роком (2013 р. – 0,7 %). У порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшився рівень інфікованості серед наркозалежних з 3,1 % до 6,3 %, серед статевих партнерів з 22,0 % до 27,8 %. Знизився показник інфікованості серед засуджених з 8,9 % до 7,7 %, донорів з 0,07 % до 0,03 %. На одному рівні інфікованість вагітних 0,1 % та осіб з клінічними проявами ВІЛ-інфекції (1,1

%). Серед інших категорій населення показник інфікованості зменшився. Не виявлялася ВІЛ-інфекція серед кадрових донорів.

Більшу частину зареєстрованих ВІЛ-інфікованих в області склали чоловіки, кількість яких становить 52,4 % (144 особи), жінок - 47,6 % (131 особа).

За даними сероепідеміологічного моніторингу поширення ВІЛ в Україні, у структурі позитивних результатів найбільша частка припадала на осіб, обстежених на наявність антитіл до ВІЛ, за такими причинами: особи, які мають захворювання, симптоми та синдроми, при яких пропонуються послуги з консультування і тестування при зверненні за медичною допомогою (26,6 %); діти, народжені ВІЛ-інфікованими жінками, обстежені первинно у пологовому будинку (13 %); обстежені за власною ініціативою (12,6 %); споживачі ін'єкційних наркотичних речовин (9,3 %); особи з ризикованою статевою поведінкою (7,1 %); вагітні (6,6 %).

Показник захворюваності на ВІЛ-інфекцію на 100 тис. населення у Харківській області становив 10,1 (Україна – 23,7). В порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість ВІЛ-інфікованих зменшилась на 17 %.

Серед зареєстрованих ВІЛ-інфікованих більшу частину складали особи, які знаходяться в місцях позбавлення волі – 19,6 % - 54 особи, вагітні – 9,8 % - 27 осіб, обстежені за клінічними показаннями – 18,2 % - 50 осіб та донори – 1,8 % - 5 осіб.

Висновки. У минулі роки Україна мала найвищі темпи поширення ВІЛ-інфекції серед європейських країн. На сьогодні слід відмітити зменшення темпів приросту інфікування, захворюваності, а також смертності від хвороб, обумовлених СНІДом. Насторожує той факт, що 55 % українських громадян, які мають ВІЛ-позитивний статус, інфіковані статевим шляхом. А серед молоді тільки 40 % правильно називають шляхи інфікування ВІЛ-інфекцією.